

HÖGSKOLAN I BORÅS

Rektors stab

Magnus Bergenholtz, controller

YTTRANDE

2020-08-31

Dnr 419-20

Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande på promemoria **Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll i det livslånga lärandet (U2020/03052UH)**

Sammanfattning

Högskolan i Borås har ombetts inkomma med inkomma med yttrande gällande Utbildningsdepartementets promemoria rörande ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll i det livslånga lärandet. Detta sker i form av en kortfattad sammanfattning följt av ett fördjupat resonemang utifrån högskolans ståndpunkt.

- Högskolan i Borås stödjer föreslagna ändringar i högskolelagen i syfte att främja och värna akademisk frihet som en förutsättning för kvalitativ forskning och utbildning på vetenskaplig grund och att högskolorna i sin verksamhet ska främja ett livslångt lärande.
- För att tydliggöra såväl lärosätenas eget som statens ansvar för att främja och värna akademisk frihet föreslår Högskolan i Borås att nuvarande förslag till ny formulering i 1 kap 6§ skulle förbättras genom att ändras till: *”För högskolornas verksamhet ska som allmän princip gälla att den akademiska friheten ska främjas och värnas.”*
- Lärosätenas ansvar för fort- och vidareutbildning är en komplex fråga som innehåller många dimensioner. Det är därför viktigt att lärosätenas ansvar för det livslånga lärandet förtydligas och att relationen till övriga aktörer inom området tydliggörs.

Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten

Högskolan instämmer i att akademisk frihet är ett grundläggande kärnvärde i högskolans verksamhet och en viktig förutsättning för forskning och utbildning på vetenskaplig grund.

Högskolan i Borås delar promemorians bild av att universitet och högskolor roll som en självständig och kritiskt reflekterande kraft i samhället är hotad. Högskolan i Borås stödjer därför föreslagna ändringar i högskolelagen i syfte att främja och värna akademisk frihet som en förutsättning för kvalitativ forskning och utbildning på vetenskaplig grund.

Högskolan ställer sig även bakom promemorian beskrivning av att det med akademisk frihet även följer ett motsvarande ansvar. Styr- och resursutredningen föreslog dock att en ändring i högskolelagen skulle innefatta såväl lärosätenas eget som statens ansvar för att främja och värna akademisk frihet. För att tydliggöra såväl lärosätenas eget som statens ansvar för att främja och värna akademisk frihet föreslår Högskolan i Borås att nuvarande förslag till ny formulering i 1 kap 6§ skulle förbättras genom att ändras till: *”För högskolornas verksamhet ska som allmän princip gälla att den akademiska friheten ska främjas och värnas.”*

För att en ändring i högskolelagen inte endast ska vara symbolisk är det angeläget att regeringen i sin reella styrning också i praktiken tillämpar dessa normer. En ökad detaljreglering rörande utbildningar innebär i praktiken att den akademiska friheten inom utbildningen riskerar att minska.

Ändringar i högskolelagen för att tydliggöra lärosätenas roll i det livslånga lärandet

Högskolan i Borås anser att kompetensutveckling och livslångt lärande är viktigt för samhället och lärosätena. Samverkan med det omgivande samhället bidrar en gemensamma kunskapsutveckling som leder till ökad förståelse för de komplexa utmaningar som vår samtid står inför. Högskolan i Borås stödjer därför föreslagna ändringar i högskolelagen avseende lärosätenas ansvar för det livslånga lärandet. Genom tillägget i högskolelagen ges det livslånga lärandet samma status som ett antal andra uppgifter som universitet och högskolor ansvarar för.

Däremot ser högskolan i Borås en problematik i att fort- och vidareutbildning är en komplex fråga som involverar fler utbildningssamordnare än lärosätena. För att inte ändringen i högskolelagen ska bli otydligt behöver lärosätenas ansvar för det livslånga lärandet i relation till övriga utbildningssamordnare tydliggöras.

Högskolan i Borås vill i sammanhanget också understryka att en ökad tydlighet i lagen inte automatiskt underlättar universitetets långsiktiga planeringsförutsättningar eller kan kompensera för otillräckliga resurser. För att inte urholka Högskolan i Borås möjligheter att bedriva en utbildning och forskning av hög kvalitet behöver resurstilldelningen återspegla lärosätenas allt bredare och utökade uppdrag.

I detta ärende har Mats Tinnsten, rektor, beslutat. I den slutliga handläggningen har controller Magnus Bergenholtz, föredragande, deltagit.

Mats Tinnsten
Rektor

Magnus Bergenholtz
Controller